

Vojna ali ne-vojna?!

@direktni: Aljoša, Damir, Daniel, Franz, Gabriel, Helena, Ines, Johanna, Julijan, Leo, Martin, Martina, Sanja, Svetlana in Veronica

petek, 10. januarja 2020 | št. 2 | leto II

mladi@primorski.eu

Na vzhodu nič novega

Začetek leta so oznanili številni meme o tretji svetovni vojni in o Iranskih raketah. Kaj pa se je res zgodilo v Iranu? Ali bo zares prišlo do tretje svetovne vojne? Da dobimo boljši vpogled v dogajanje moramo najprej razumeti, zakaj je Bližnji vzhod tako nemirno območje. Na začetku prejšnjega stoletja je vladalo celotnemu arabskemu polotoku Osmansko cesarstvo, ki je stopilo v prvo svetovno vojno na strani Nemčije in Avstro-Ogrske. Cesarstvo je bilo tako kot druga po celotni Evropi multietnično. Vsi narodi, ki so v njem živeli, so se želeli rešiti osmanskega jarma, ki jih je dolgo let zatiral. To sta izkoristili antantni sili Francija in Velika Britanija, ki sta želeli razširiti svoja kolonialna ozemlja in zasesti s petrolejem bogato arabsko ozemlje. Arabskim plemenom sta zagotovili, da bodo po antantni zmagi dobili neodvisnost in vse osmansko ozemlje na bližnjem vzhodu. Kljub temu se kolonialni sili nista držali obljube, saj sta si s sporazumom Sykes – Picot

razdelili ozemlje razpadlega osmanskega cesarstva. Tako je Velika Britanija dobila Mezopotamijo in Palestino, medtem ko je Francija zavzela Sirijo in Libanon. Ker pa je bilo ozemlje že stoletja pod osmansko državo, etnične meje niso bile tako jasne. Tako je prišlo do etničnih spopadov že ob razdelitvi ozemlja.

Po koncu druge svetovne vojne so v arabski prostor posegle še ZDA, ki so s Sovjetsko zvezo postale svetovna velesila. Novi velesili sta se zoperstavili evropskemu kolonializmu in določili, da bi morali vsa območja, ki sta jih upravljali Velika Britanija in Francija, preurediti v nove države. Kljub temu so ohranili umetne meje, ki so jih zarisali kolonizatorji, zato etničnih nemirov ni bilo še konec. Bližnji vzhod je tako postal še bolj politično nestabilno območje. Drugo polovico prejšnjega stoletja so zaznamovale vojne, verski spori in revolucija.

Zadnja velika vojna je bila druga zalivska vojna, v kateri so ameriške sile napadle Irak, da bi strmoglavile ira-

škega diktatorja Sadama Husseina. Vojna je ošibila bodisi Irak kot Iran, ki se je dolgo let branil pred Husseinovimi četami. Po koncu vojne so Iran ogrožale ameriške sile, ki so se ustale na Bližnjem vzhodu, zato je s pomočjo Rusije začel razvijati jedrsko orožje. Danes je politična napetost med Iranom in ZDA dosegla višek z umorom iranskega najvplivnejšega generala Quasema Soleimanija. Ta je vodil iransko revolucionarno gardo zoper Islamsko državo v Iraku in Siriji in z milico širil iranski vpliv v Libanonu in Jemnu. Prej notranje razklani Iranci so se po atentatu povezali v boj zoper skupnega sovražnika. Rdeča zastava, ki je v Iranu simbol za maščevanje, je zaplapolala po Teheranu. Odgovor predsednika Hassana Rouhanija je bil jasan: Iran se bo maščeval. Dan kasneje je zato z raketami napadel ameriško bazo v Iraku. Kljub temu je ameriški predsednik izjavil, da ZDA ne bodo stopile v vojno. Predsednik Trump je tudi povedal, da bo skušal vzpostaviti dialog med državama.

- therealdonaldTrump** - Ma ne, dej, prej popravite cveke, saj se bo ta »vojna« malo zavlekla, 3-4 leta ...
- putinvlad** - ehmm ... 6-7 let
- therealdonaldTrump** - Ma mi z eno raketo končamo, eh. Recite nam samo kdaj, in streljamo.
- KiM_JoNg-Un** - Ma tudi jaz hočem, tudi jaz imam raketice
- putinvlad** - @KiM_JoNg-Un jaja, vemo, da tudi ti imaš nove igračke, ma pusti jih tam, kjer so
- KiM_JoNg-Un** - Uffa, ma ne smem nikoli delat, kar čem. Ste lumpi do mene, en dan vas bom bombardiral
- therealdonaldTrump** - Hahahahaha #battutadelsecolo
- Švyca05** - Mi bomo tokrat nevtralni, lih za sigurnost
- Merkel_Beauty_Angel** - Hah, nisem imela dvomov ...
- Mattar3lla.best** - BTW, @Švyca05, mi rabi majhno posojilo za to vojno ...
- Švyca05** - Koliko ti zdaj rabi?
- Mattar3lla.best** - Moramo kupiti par letal iz 2. svetovne vojne in par tankov iz leta 1953, zato mislim kakih 17,65€ ...
- therealdonaldTrump** - Hahaha boga Italija, mi invecce imamo tako lepo vojsko, muli moji, smo investirali triljarde dolarjev...
- Ob4ma.02** - znaš kaj bi lahko naredili s tistimi soudi? Jih investirali v šolstvo in rešili te boge duše pred pikoni ...

Koliko smo vredni dijaki v Italiji?

Zadnje raziskave so pokazale, da Ministrstvo za izobraževanje, visoko šolstvo in raziskave letno za vsakega osnovnošolca in srednješolca nameni približno 8.200 EUR v skladu s statistiko leta 2015. Čeprav se morda zdi ta vsota ogromna, so sredstva, ki jih Italija vlaga v izobraževanje, dejansko precej nižja od svetovne povprečne vrednosti, in sicer po podatkih Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj znašajo 9.250 EUR. V Evropi vendar nismo zadnji, saj sta na seznamu pod nami še Portugalska in Španija, ki za učenca namenita okrog 8.000 EUR. Najbolj skrbna država članica Unije pa je Luksemburg, ki plača za izobraževanje posameznega učenca do 20.000 EUR – torej enkrat več kot Italija.

Slovensko ministrstvo za izobraževanje pa letno za vsakega dijaka nameni okrog 9.000 EUR, pri čemer omogoča brezplačen univerzitetni študij ter veliko več učnih pripomočkov kot Italija. Zaradi te 800-evrske razlike se je Slovenija uvrstila na precej višjo stopničko pri raziskavi preverjanja bralne zmožnosti, ki jo je pred kratkim izvedla univerza iz Pise, pri matematiki pa se je uvrstila kar med najboljše države.

V Italiji je glede na letni odstotek bruto domačega proizvoda (PIL), ki ga država nameni za šolo, okrog 3,6 %, medtem ko npr. Nova Zelandija in Čile segata v sam vrh z 19 %, kar pomeni da letno vložita skoraj petino celotne vsote prihodkov za izobraževanje mladih. Do zmanjšanja porabe denarja za šolo je prišlo po ekonomski krizi leta 2011, ko so v Italiji z reformo Gelminijeve uvedli reze za sredstva, namenjena šolam, da bi ta denar dali v druge namene. Nekaj rezov je uvedla tudi Contejeva vlada

leta 2019 z namenom, da bi leta 2035 državna blagajna dala samo 3 % BDP-ja šolam, oz. z izgubo, ki znaša približno 3 milijarde evrov. Zaradi prenizkih javnih sredstev, namenjenih mladim, v Italiji ni mogoče zagotoviti brezplačnega univerzitetnega študija, medtem ko so v državah, v katerih je šola v popolni pristojnosti države (kot je npr. Švedska, kjer državo vsak dijak stane okrog 18.000 EUR), univerze brezplačne, ob tem pa ministrstvo posamezniku zagotovi tudi plačilo obrokov, poldanske aktivnosti, organizirane

na šoli, na voljo pa je veliko več štipendij za tiste, ki potrebujejo. Sedanji premier Giuseppe Conte je pred tednom dni sporočil, da se bo s prihodom novega leta izvršila cepitev Ministrstva za izobraževanje v dve ločeni ministrstvi, in sicer na tistega za šolstvo in tistega za višje šolstvo. S tem, je povedal, namerava spodbuditi delovanje organov vsakega področja posebej. Upajmo, da bo ta sprememba samo ena izmed številnih, ki bodo povečale kakovost znanja učencev tudi v Italiji, kakor je že v številnih drugih evropskih državah.

@direkt_pd

Obišči nas!

